

**SZCZEGÓŁOWE WARUNKI
I SPOSOBY OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO
Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY ÓSMEJ**

Szczegółowe warunki i sposoby oceniania wewnątrzszkolnego z języka polskiego

1. Uczniowie na lekcji języka polskiego korzystają z podręczników i ćwiczeń z wydawnictwa GWO.
2. Wymagany jest zeszyt w linie dowolnego formatu.
3. Efekty pracy mogą być oceniane między innymi za pomocą (+) i (-). Plusy i minusy sumują się: trzy plusy (stopień celujący), trzy minusy (stopień niedostateczny).
4. Na początku roku szkolnego uczniowie otrzymują wykaz lektur omawianych w danym roku szkolnym. Nauczyciel przekazuje uczniom informację na temat terminu rozpoczęcia omawiania lektury najpóźniej 4 tygodnie wcześniej.
5. Testy, prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe i zapowiadane będą z minimum tygodniowym wyprzedzeniem. Uczeń nieobecny w szkole w dniu, w którym pisano pracę klasową, test lub sprawdzian jest zobowiązany napisać go w ciągu 14 dni następujących po jego powrocie do szkoły. W tym czasie powinien ustalić z nauczycielem czas i miejsce napisania zaległej pracy. W przypadku gdy uczeń tego nie zrobi, otrzymuje punkty ujemne z zachowania zgodnie z Wewnątrzszkolnym Punktowym Systemem Oceniania i pisze zaległą pracę na najbliższej lekcji przedmiotowej.
6. Kartkówki mogą być niezapowiedziane i sprawdzają wiedzę z ostatnich trzech lekcji.
7. Formy aktywności wraz z ich wagami:
 - a) waga 5: prace klasowe, testy, projekt edukacyjny, uzyskanie tytułu laureata lub finalisty w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
 - b) waga 3: sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, praca wykonywana na lekcji,
 - c) waga 1: aktywność.
8. Uczeń ma prawo poprawić każdy stopień. Poprawa stopni jest dobrowolna. Termin poprawy wyznacza nauczyciel.
9. Uczeń ma prawo do trzykrotnego, w ciągu semestru, braku przygotowania do zajęć. Zgłasza ten fakt nauczycielowi podczas sprawdzania obecności. Nauczyciel odnotowuje ten fakt znakiem „np.”. Konsekwencją następnym nieprzygotowań jest wstawienie uczniowi punktów ujemnych z zachowania zgodnie z Wewnątrzszkolnym Punktowym Systemem Oceniania.
10. Każdorazowy brak zadania (oprócz wcześniejszego zgłoszenia nieprzygotowania) jest odnotowywany w dzienniku znakiem “bz”, a konsekwencją jest wstawienie uczniowi punktów ujemnych z zachowania zgodnie z Wewnątrzszkolnym Punktowym Systemem Oceniania.
11. Ustala się następujące progi procentowe dla poszczególnych stopni:
 - 100 – 99 % - celujący (6)
 - 98 - 97 % - celujący minus (6-)
 - 96 – 94 % - bardzo dobry plus (5+)
 - 93 – 91 % - bardzo dobry (5)
 - 90 – 89 % - bardzo dobry minus (5-)
 - 88 – 85 % - dobry plus (4+)
 - 84- 74 % - dobry (4)
 - 73 – 71 % - dobry minus (4-)
 - 70 – 65 % - dostateczny plus (3+)
 - 64 – 54 % - dostateczny (3)
 - 53 – 50 % - dostateczny minus (3-)
 - 49- 45 % - dopuszczający plus (2+)
 - 44 – 38 % - dopuszczający (2)
 - 37 – 30 % - dopuszczający (2-)
 - 29 – 20 % - niedostateczny (1+)
 - 19- 0% - niedostateczny (1)

Kategorie celów nauczania:

A – zapamiętanie wiadomości

B – rozumienie wiadomości

C – stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych

D – stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych**Poziomy wymagań a ocena szkolna:** Wyróżnia się następujące wymagania programowe:**PODSTAWOWE:** A – zapamiętanie wiadomości B – rozumienie wiadomości C – stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych [konieczne (K), podstawowe (P), rozszerzające (R)]**PONADPODSTAWOWE:** D – stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych [dopełniające (D) i wykraczające (W)]*Wymagania konieczne (K) obejmują wiadomości i umiejętności umożliwiające dalszą naukę, bez których uczeń nie będzie w stanie zrozumieć kolejnych zagadnień omawianych podczas lekcji i wykonywać prostych zadań nawiązujących do sytuacji z życia codziennego.**Wymagania podstawowe (P) obejmują wymagania z poziomu K oraz wiadomości stosunkowo łatwe do opanowania, przydatne w życiu codziennym, bez których nie jest możliwe kontynuowanie nauki.**Wymagania rozszerzające (R) obejmują wymagania z poziomów K i P oraz wiadomości i umiejętności o średnim stopniu trudności, dotyczące zagadnień bardziej złożonych i nieco trudniejszych, przydatnych na kolejnych poziomach kształcenia.**Wymagania dopełniające (D) obejmują wymagania z poziomów K, P i R oraz wiadomości i umiejętności złożone dotyczące zadań problemowych o wyższym stopniu trudności.**Wymagania wykraczające (W) obejmują stosowanie znanych wiadomości i umiejętności w sytuacjach trudnych, nietypowych, złożonych.*

Wymagania na poszczególne oceny szkolne:

- ocena dopuszczająca – wymagania z poziomu K,
- ocena dostateczna – wymagania z poziomów K i P,
- ocena dobra – wymagania z poziomów: K, P i R,
- ocena bardzo dobra – wymagania z poziomów: K, P, R i D,
- ocena celująca – wymagania z poziomów: K, P, R, D i W.

Dla uczniów z obniżonymi (z opinią o dostosowaniu do indywidualnych potrzeb): treści podstawy programowej są takie same jak dla pozostałych uczniów; dostosowane są warunki ich prezentowania.

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY					
Temat/dział	Ocena dopuszczająca (2) (wymagania konieczne)	Ocena dostateczna (3) (wymagania podstawowe)	Ocena dobra (4) (wymagania rozszerzające)	Ocena bardzo dobra (5) (wymagania dopełniające)	Ocena celująca (6) (w. wykraczające)
Uczeń:					
U ŹRÓDEŁ FILOZOFII					
Czy lubisz filozofować? Wstęp do filozofii.	* analizuje treść komiksu * wypowiada się na zadany temat	* omawia użycie wyrazów w podanym kontekście * wypowiada się na temat	* wypowiada się na temat filozofowania, snucia refleksji, bujania w obłokach	* ocenia zachowanie bohaterki po przeczytany fragment książki pt. „Żuk	

	* redaguje krótki tekst o końcu wakacji, stosując podane wyrazy	fragmentów dzieł sztuki umieszczonych na marginesie	itp. * komentuje opowiedziany żart	w pudełku”	
Co to jest filozofia?	* pisze kilka zdań na temat tego, co jest w życiu najważniejsze * omawia treść przeczytanego tekstu	* zapisuje najważniejsze pytania, na które odpowiada filozofia * wymienia przykłady mitów	* tworzy hasło encyklopedyczne * podaje cechy filozofa * wypowiada się na temat komiksu	* przygotowuje projekt memu o charakterze filozoficznym	* przygotowuje kineograf (flipbook) pt. „Filozofia” lub „Filozof”
Charakterystyka osoby mówiącej w utworze Wisławy Szymborskiej „W zatrzęsieniu”.	* omawia treść wiersza * wybiera ilustrację pasującą do charakteru i sposobu bycia; uzasadnia wybór * tworzy piktogram do wybranej strofy	* wymienia pytania, zadawane przez podmiot liryczny * gromadzi informacje o osobie mówiącej * wypowiada się pisemnie na temat wybranej tezy, podając argumenty	* analizuje i interpretuje tekst poetycki * omawia postawę życiową podmiotu lirycznego * rozpoznaje odmianę liryki	* prezentuje pomysł na film animowany inspirowany wierszem * tworzy rozprawkę zainspirowaną wierszem	* prezentuje informacje na temat życia i twórczości Wisławy Szymborskiej
Czym jest kolokwializm?	* omawia znaczenie kolokwializmu; podaje kilka przykładów * odróżnia kolokwializm od innych wypowiedzi	* zastępuje kolokwializm odpowiednikiem z języka literackiego * rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach	* zmienia treść wypowiedzi w celu usunięcia kolokwializmów * wskazuje w wierszu kolokwializmy; ma świadomość ich roli jako środka stylistycznego * rozpoznaje błędy językowe	* ocenia zjawisko powszechnego używania kolokwializmów w mediach * analizuje wypowiedź bohatera bajki – króla Juliana; w wypowiedzi wyszukuje kolokwializmy i błędy językowe	* tworzy „Ilustrowany słownik najczęściej używanych kolokwializmów”
Poznajemy poglądy Sokratesa.	* omawia treść przeczytanych informacji * porządkuje punkty planu wypowiedzi Sokratesa	* na podstawie zgromadzonych informacji przygotowuje notatkę graficzną * wyjaśnia znaczenie znanego powiedzenia Sokratesa * redaguje treść przemówienia	* podaje powody oskarżenia filozofa i wyraża swoją opinię * analizuje sposób obrony Sokratesa * zna zasady obowiązujące w tworzeniu tekstów o charakterze retorycznym	* redaguje akt oskarżenia Sokratesa * konfrontuje poglądy filozofa ze współczesną rzeczywistością	* przygotowuje informacje na temat Sokratesa i znanych maksym filozofa
Jak się wypowiadać publicznie?	* zna zasady obowiązujące podczas wystąpień publicznych * wypowiada się na forum klasy	* wskazuje w tekście elementy wystąpienia publicznego * podaje cechy dobrego mówcy	* przygotowuje tekst na zaproponowany temat i wygłasza go na forum klasy	* obiektywnie ocenia wystąpienia kolegów	* przygotowuje informacje na temat słynnych mówców
Gorzka refleksja	* omawia znaczenie słowa:	* wypowiada się na temat	* podaje argumenty uza-	* tworzy dla rodziców	* przeprowadza wywiad

o życiu w utworze Metrodorosa.	medytacja * przedstawia treść wiersza * wie, czym jest puenta	rozważań (medytacji) podmiotu lirycznego, podając odpowiednie cytaty * dopasowuje dzieło malarskie do wiersza	sadniające tytuł wiersza * tworzy dalszy ciąg wiersza zgodny z inną postawą wobec świata i życia	kodeks sprzyjający osiągnięciu spokoju i równowagi w życiu	z urodzonym optymistą
Redagujemy opis rzeźby „Myśliciel”	* przedstawia wrażenia związane z rzeźbą * zapisuje kilka pytań * odtwarza pozę, gesty myśliciela i innych wymyślonych rzeźb	* podaje informacje na temat rzeźby * zna zasady redagowania opisu * opisuje dzieło sztuki	* formułuje ocenę dzieła * proponuje miejsce w Polsce, gdzie można by postawić replikę dzieła i uzasadnia wybór	* redaguje opowiadanie z elementami opisu rzeźby przedstawiającej Kaliopę	* przygotowuje informacje na temat twórczości Rodina
Powtórzenie wiadomości ze składni.	* dokonuje podziału wypowiedzi * rozpoznaje zdanie pojedyncze, złożone * wskazuje równoważnik zdania	* określa rodzaj wypowiedzi w tekście * redaguje wypowiedzenia z podanymi wyrazami	* przekształca wypowiedzenia * udziela odpowiedzi na pytania, używając różnych wypowiedzi	* przygotowuje dla rówieśników konkurs pt. „Zgadnij, co to za wypowiedzenie?”	
Co na temat szczęścia myśla bohaterki powieści Barbary Kosmowskiej?	* zapisuje skojarzenia ze słowem: szczęście * wypowiada się na temat tego, czym dla niego jest szczęście * z wycinków gazet tworzy kolaż „Szczęście” * omawia treść przeczytanego tekstu	* ustala brzmienie przysłów, wyjaśnia ich znaczenie * gromadzi informacje na temat głównej bohaterki tekstu * wymienia cechy pamiętnika i dziennika	* omawia, czym jest szczęście dla bohaterki opowiadania	* redaguje kartkę z pamiętnika, zainspirowaną cytatem z tekstu	* przeprowadza sondę na temat szczęścia, opracowuje wyniki i przedstawia w klasie
Świat dorosłych i dzieci przedstawiony we fragmencie „Małego Księcia”.	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * rozpoznaje narratora	* opisuje świat przedstawiony przez narratora * porównuje świat dzieci i dorosłych, odnosząc się do przeczytanego fragmentu	* redaguje dalszą część rozmowy bohaterów, w której Mały Książę rozwija wypowiedzianą myśl	* wymienia cechy łączące świat dorosłych ze światem dzieci	* wypowiada się na temat dalszych przygód Małego Księcia
Jak osiągnąć szczęście? Wskazówki Seneki.	* omawia treść definicji i przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z tekstem * wyjaśnia znaczenie wyrażenia: złoty środek	* układa zdania z wyrażeniem, nawiązując do tekstu * proponuje zachowania sprzyjające osiągnięciu szczęścia we współczesnym świecie	* tworzy tekst informujący, czym dla współczesnego nastolatka jest szczęście * wskazuje sytuacje prezentujące stoicką postawę wobec życia	* porównuje poglądy Seneki na temat szczęścia ze swoimi * redaguje opowiadanie pt. „Stoik” z akcją rozgrywającą się we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Seneki i stoików * wykonuje projekt plakatu pt. „Stoicki spokój”

Stoickie rady renesansowego poety – „Pieśń IX” Jana Kochanowskiego.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * wypowiada się na temat budowy tekstu, posługując się terminami: wers, strofa, rym 	<ul style="list-style-type: none"> * dopasowuje przysłowia do treści pieśni i wyjaśnia wybór * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata * redaguje notatkę na temat utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypisuje z tekstu cytaty, które mogłyby być sentencjami; wyjaśnia ich znaczenie i proponuje odpowiedni tag * podaje argumenty na to, że podmiot liryczny prezentuje stoicką postawę wobec życia 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje utwór Jana Kochanowskiego z innymi tekstami przygotowanymi przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat innych pieśni Jana Kochanowskiego
Redagujemy CV. Jak napisać list motywacyjny?	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady tworzenia użytkowych form wypowiedzi * pisze wybrany tekst * wyszukuje w tekście informacje potrzebne do napisania CV i listu motywacyjnego w imieniu Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy swój życiorys, CV i list motywacyjny * analizuje zamieszczone w podręczniku przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> * w dowolnym edytorze tekstu pisze list motywacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> * w imieniu wybranego poety/ pisarza/ bohatera literackiego pisze życiorys, CV i list motywacyjny 	
Szczęśliwe życie według Epikura.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wyszukuje odpowiednie informacje * opisuje płaskorzeźbę 	<ul style="list-style-type: none"> * nadaje tytuły akapitom * zgodnie z poleceniem analizuje poszczególne akapity 	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje ocenę wybranej wskazówki Epikura 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje filozofię stoików i epikurejczyków; wyraża swoją ocenę 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat nowoczesnych stylów życia związanych ze szczęściem (hygge, lagom, ikigai)
Refleksje na temat ludzkiego losu we fraszkach Jana Kochanowskiego.	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść przeczytanych fraszek * wskazuje temat utworu * ustala zdania zgodne z treścią * wyjaśnia znaczenie archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia funkcje elementów konstrukcyjnych, w tym puenty * rozpoznaje cechy gatunkowe fraszki * tworzy post graficzny dla mediów społecznościowych zawierający radę życiową stoików 	<ul style="list-style-type: none"> * na osi czasu przedstawia wydarzenia z życia podmiotu lirycznego, wskazując te, które mają charakter autobiograficzny * z fragmentów układa życiowe rady stoików i epikurejczyków 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje ulotkę reklamową promującą miejsce „Pod lipą” (odnoszącą się do elementów perswazji użytych w tekście) * dostrzega związek między fraszkami a omawianymi zagadnieniami filozoficznymi 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze fraszkę na dowolny temat * przedstawia informacje na temat innych fraszek Jana Kochanowskiego
Jak czerpać radość z każdej chwili w myśl „Pieśni XX” Jana Kochanowskiego?	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyjaśnia znaczenie archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * charakteryzuje podmiot liryczny * zapisuje rady udzielane przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje fragmenty pieśni, będące sentencjami, i określa ich związek ze znanymi postawami filozoficznymi 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje tematykę pieśni z innymi znanymi utworami * pisze „receptę dla chcących czerpać radość z życia” 	

Powtórzenie wiadomości o zdaniach złożonych współrzędnie.	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * zna zasadę interpunkcyjną 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie * rysuje wykresy łatwiejszych zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * określa typy zdań złożonych współrzędnie * rysuje wykresy zdań * tworzy zakładkę do książki zawierającą najważniejsze informacje dotyczące poznanych typów zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * do komiksu tworzy zdania złożone różnego typu i rysuje ich wykresy 	
Co potrafię przed egzaminem?	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * identyfikuje rodzaj literacki * wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu * rozpoznaje rodzaje zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * za pomocą rzeczowników opisuje stan, którego doświadcza podmiot liryczny * objaśnia związek tytułu z treścią wiersza * redaguje kartkę z pamiętnika * rozpoznaje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat elementów opisu krajobrazu * temat wiersza odnosi do zasad filozofii epikurejskiej * tworzy różne formy czasownika * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis sytuacji * wymienia polskich laureatów Literackiej Nagrody Nobla 	
Tekst literacki i jego adaptacja filmowa na przykładzie „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia fragment tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * rozumie, czym jest adaptacja * opisuje wystrój domu, przebieg uczty, atmosferę i zachowanie gospodarza 	<ul style="list-style-type: none"> * wyodrębnia elementy dzieła filmowego * wypowiada się na temat adaptacji powieści * dostrzega zabiegi adaptacyjne zastosowane w obejrzanym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy fikcyjny profil społecznościowy Petroniusza * redaguje posty ukazujące epikurejski styl życia bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze recenzję adaptacji „Quo vadis”
Obraz „Diogenes szukający uczciwego człowieka” ilustracją dnia z życia filozofa.	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje obraz i nazywa jego rodzaj 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje obraz * wypowiada się na temat zachowania młodzieńca (autoportretu artysty) 	<ul style="list-style-type: none"> * odczytuje wspólny sens fraszki i anegdoty o Diogenesie 	<ul style="list-style-type: none"> * uwspółcześnia anegdotę o Diogenesie * redaguje opowiadanie o pobycie Diogenesa we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze rozprawkę na temat: „Mieć czy być?”
Kim jest współczesny cynik?	<ul style="list-style-type: none"> * podaje skojarzenia do słowa: cynik * omawia definicję słownikową * opowiada treść komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> * układa zdania ze słowami: cynik, cynizm w różnych znaczeniach * ocenia zachowanie bohatera * wymienia rodzaje komizmu zastosowane w komiksie 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia funkcję zastosowanego rodzaju komizmu * wyjaśnia znaczenie aforyzmów i łączy je ze znaczeniami słów: cynik, cynizm 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady bohaterów literackich lub filmowych, którzy przejawiają cyniczne zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze wypowiedź na temat: „Dlaczego nie lubimy cyników?”
Utrwalamy wiadomości na temat zdania podrzędnie złożonego.	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * zna zasadę interpunkcyjną 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> * określa typy zdań złożonych podrzędnie * rysuje wykresy zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * przekształca zdania pojedyncze w podrzędnie złożone 	

		* rysuje wykresy łatwiejszych zdań podrzędnie złożonych	* tworzy zakładkę do książki zawierającą najważniejsze informacje dotyczące typów zdań	* poprawia błędy w zdaniach	
Życie ascety przykładem walki człowieka o doskonałość.	* omawia treść tekstu popularnonaukowego * podaje w punktach najważniejsze wydarzenia z życia świętego	* wymienia cechy literatury popularnonaukowej * uzupełnia informacje dotyczące tekstu * wymienia cechy legendy	* opisuje obraz, opowiadając przedstawioną historię * podaje powód umieszczenia na obrazie centaury	* wyjaśnia symboliczne znaczenie spotkania świętych * dostrzega różnicę między ascezą a konsumpcjonizmem * próbuje znaleźć równowagę między dwoma postawami	* przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą wybranych świętych
Troska o naturę – święty Franciszek patronem ekologów.	* wyszukuje najważniejsze informacje w biografii świętego * opisuje obraz, wymieniając wydarzenia z życia świętego * omawia wybraną zasadę z Dekalogu św. Franciszka	* wymienia zasady dotyczące tworzenia apelu * na podstawie Dekalogu tworzy tekst zawierający najważniejsze treści nauki świętego	* wymienia cechy typowe dla sztuki średniowiecza * interpretuje symboliczną obecność ptaków w scenie głoszenia kazania	* redaguje apel do współczesnych utrzymany w duchu franciszkańskich idei * przygotowuje informacje na temat okoliczności powstania obrazu	* redaguje lustrowaną baśń o przesłaniu ekologicznym
Utrwalamy wiadomości na temat zdania podrzędnie złożonego.	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * z pomocą rozpoznaje zdanie podrzędnie podmiotowe i orzecznikowe	* dostrzega różnicę między zdaniem podrzędnym podmiotowym i orzecznikowym * wyszukuje w tekście odpowiednie przykłady zdań	* określa typy zdań złożonych podrzędnie * rysuje wykresy zdań * na podstawie ilustracji odgaduje przysłowia i wyjaśnia ich znaczenie	* układa historyjkę, której mottem będzie jedno z przysłów, a treść będą stanowić zdania złożone podrzędnie, w tym podmiotowe i orzecznikowe	
Pytania filozoficzne w wierszu Mirona Białoszewskiego pt. „wywód jestem’u”	* układa wiersz (pocięty wcześniej na wersy); porównuje go z oryginałem * wypowiada się na temat tekstu * zapisuje w formie zdania pierwsze skojarzenia	* wskazuje cechy wiersza wolnego * ocenia pomysł poety * uzupełnia tekst odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi * wymyśla inny tytuł wiersza	* wyjaśnia tytuł wiersza * wypowiada się na temat filozoficznego charakteru tekstu * dokonuje interpretacji głosowej * analizuje warstwę językową tekstu	* wykonuje w dowolnym programie graficznym kolaż nawiązujący do wymowy wiersza	* parafrazuje tekst
Co ma wpływ na nasze wyobrażenia o szczęściu?	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata	* ocenia różne rozumienie szczęścia przez bohaterki tekstu	* ocenia zabiegi stosowane przez autorów reklam pokazujących ludzkie	* wypowiada się na temat warunków kształtujących ludzkie wyobrażenie	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi

	przedstawionego	* wypowiada się na temat komentarzy narratorki	wyobrażenia o szczęściu	o szczęściu * redaguje opowiadanie, w którym przedstawi siebie za 10 lat	
Przygotowujemy się do pisania autocharakterystyki.	* w kilku zdaniach przedstawia siebie, opisuje wygląd i cechy charakteru * wie, jak napisać autocharakterystykę	* analizuje pracę autorki * redaguje autocharakterystykę * opowiada o swoich planach na przyszłość * podaje kilka zalet kolegi lub koleżanki	* pisze dialog z artystą przygotowującym karykaturę; w rozmowie uwzględnia swoje cechy i upodobania	* redaguje autocharakterystykę w formie wpisu do dziennika * porównuje się do bohatera literackiego, postaci historycznej lub osoby medialnej o podobnym sposobie bycia (cechach charakteru)	* projektuje stronę internetową, na której dokona autoprezentacji
Omówienie utworu Woody'ego Allena „Moja Apologia”.	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje tekst główny i poboczny * dzieli się wrażeniami, odczuciami * rozpoznaje monolog wewnętrzny * pracuje w grupie przygotowującej adaptację teatralną utworu	* przedstawia bohaterów, czasy, omawia tytuł utworu * charakteryzuje bohatera * wyszukuje fragmenty dotyczące samooceny	* wskazuje nawiązania do filozofii * interpretuje zachowania pozostałych bohaterów	* pisze monolog wewnętrzny bohatera * pełni rolę reżysera sztuki	
Jakie prawdy życiowe kryją w sobie aforyzmy?	* rozpoznaje aforyzm * wyjaśnia znaczenie wybranych stwierdzeń * wybrany aforyzm przedstawia w postaci piktogramu	* omawia treść bajek * wskazuje aforyzmy, którymi można skomentować sens utworów * wykonuje zakładkę do książki z wybranym aforyzmem	* ustala, do których tekstów nawiązują podane aforyzmy	* wyszukuje aforyzmy w znanych pieśniach, fraszkach, bajkach	* przygotowuje „Klasową Księgę Aforyzmów”
Jaką rolę może odegrać znajomość kontekstu filozoficznego? Omawiamy fragment „Historii filozofii po góralsku” Józefa Tischnera.	* omawia treść wysłuchanego tekstu * dzieli się wrażeniami * redaguje opis ilustracji	* opowiada historię bohatera * wskazuje nawiązanie do postaci Diogenesa * redaguje notatkę graficzną	* omawia tekst, wykorzystując kontekst filozoficzny i osiągnięty dzięki niemu efekt humorystyczny * wyszukuje w tekście informacje	* redaguje opowiadanie o przygodach innego filozofa, uwzględniając elementy humorystyczne (lub inne alternatywne zadanie z podręcznika)	* pisze charakterystykę postaci podobnej do wybranego filozofa * przedstawia inny fragment „Historii filozofii po góralsku”
Młodzieńczy marsz ku doskonałości? Zbigniew	* na podstawie definicji podaje symboliczne	* wskazuje elementy świata przedstawionego	* wymienia sposoby na osiągnięcie doskonałości	* wyjaśnia przenośny sens sentencji w kontekście	* wypowiada się na temat zdjęć

Herbert „Pan Cogito a perla”.	<ul style="list-style-type: none"> * znaczenie perły * omawia treść tekstu * nazywa wrażenia 	<ul style="list-style-type: none"> * określa temat wspomnień 	<ul style="list-style-type: none"> przez bohatera * ocenia postać z różnych perspektyw * podaje odpowiednie cytaty 	<ul style="list-style-type: none"> utworu * interpretuje tytuł 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawiających joginów z klasztoru Szaolin w kontekście utworu Z. Herberta
Ćwiczenia utrwalające wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej.	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść tekstu * określa rodzaj literacki * nazywa rodzaj narracji * układa pytania do tekstu * wypisuje z tekstu nieosobowe formy czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohatera; przedstawia jego postawę życiową * wyjaśnia, na czym polega komizm opisanej sytuacji * wyjaśnia tytuł * wskazuje odpowiednią zasadę ortograficzną 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia związek zachowania bohatera tekstu z poznanymi postawami filozoficznymi * tworzy rodzinę wyrazów * rozpoznaje rodzaj komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> * objaśnia znaczenie wyrażeń * redaguje opowiadanie wzorowane na przeczytanym tekście, uwzględniając co najmniej 6 elementów konstrukcyjnych 	
Powtórzenie wiadomości na temat imiesłowowego równoważnika zdania.	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje imiesłowy * tworzy imiesłowowy równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * rysuje wykresy zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * przekształca zdania z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdania podrzędnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> * dopasowuje zdania do wykresów * stosuje zasady interpunkcyjne dotyczące zdań złożonych 	
Zebrań i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „U źródeł filozofii”.	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki 	<ul style="list-style-type: none"> * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki 	<ul style="list-style-type: none"> * sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Jana Kochanowskiego 	
Co potrafię przed sprawdzianem?	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego wiersza * wskazuje osobę mówiącą i temat wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat ważnego elementu nadającego sens życia według osoby mówiącej * wskazuje zdania zgodne z tekstem 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje pytania filozoficzne, na które można znaleźć odpowiedź w tekście * wykonuje wykresy zdań złożonych i uzasadnia użycie przecinka 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje myśli S.J. Leca, wskazuje wśród nich aforyzmy i wyjaśnia ich sens * wymienia utwory z podręcznika o podobnej wymowie 	
WARTOŚCI I WYBORY					
Wartości i wybory. Wprowadzenie do tematyki rozdziału.	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tego, co jest najważniejsze w życiu * wypisuje skojarzenia ze słowem: wartość 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia w chmurze tagów najważniejsze wartości * opracowuje definicję słownikową słowa: wartość 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat motywów, wartości potrzebnych do dokonania wyboru * przypomina historię 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie dotyczące wybranej postaci mitologicznej 	<ul style="list-style-type: none"> * wykonuje lapbooka pt. „Bohaterowie literaccy i ich ważne życiowe wybory”

			mitologicznych bohaterów		
Zdrowie jako wartość – bajka Ignacego Krasickiego pt. „Człowiek i zdrowie”.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * wyraża zdanie na temat wartości zdrowia * uzupełnia notatkę dotyczącą utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie metafor * wymienia cechy gatunkowe bajki * omawia przesłanie utworu * przygotowuje plakat prezentujący ideę ochrony kuchni regionalnej 	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje zasady zdrowego stylu życia dla nastolatków * pisze współczesną bajkę zachęcającą do zdrowego stylu życia 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje artykuł do gazetki dotyczący zdrowego odżywiania lub ulotkę informacyjną na temat form aktywności, w które można się zaangażować 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza wywiad z osobą promującą zdrowy styl życia lub nagrywa krótki film promujący takie zachowania
O co walczy bohater powieści Kazimierza Szymeczki pt. „Tetrus”?	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa typ narracji * opisuje sytuację, w której znalazł się bohater, i w jaki sposób na nią reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia postawę bohatera, ujawniając motywy postępowania * odwołuje się do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje sylwetkę wybranej postaci, której niepełnosprawność nie przeszkodziła w realizacji marzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohatera literackiego z rzeczywistością
Piszemy artykuł do gazetki szkolnej.	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje treść przeczytanego artykułu * ustala typ tekstu i uzasadnia wybór * przygotowuje krótki tekst do szkolnej gazetki 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy gatunkowe artykułu * omawia wskazówki potrzebne do napisania tekstu publicystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje tytuł artykułu w kontekście podjętej problematyki 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje artykuł do gazetki szkolnej poświęcony tematowi akceptacji samego siebie i rozwojowi własnej osobowości 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia artykuły przygotowane przez kolegów
Analiza obrazów poetyckich we fragmencie utworu Wojciecha Młynarskiego pt. „Róbmy swoje”.	<ul style="list-style-type: none"> * wyodrębni i opisuje obrazy poetyckie przedstawione w piosence * wymienia cechy gatunkowe piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia informacje na temat wymienionych bohaterów i sytuacji, w których zostali ukazani * omawia budowę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje bohaterów, wykorzystując podane słownictwo * redaguje kilkuzdaniową wypowiedź dotyczącą postaw bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla propozycje do zabawy: „Co by było, gdyby syn Noego był pesymistą?” 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy komiks na podstawie piosenki * pisze kolejną zwrotkę piosenki
Co się przyczyniło do osiągnięcia porozumienia między Achillesem a Priamem?	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje obraz i płaskorzeźbę * omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia bohaterów i powód spotkania Priama z Achillesem * wymienia cechy charakterystyczne eposu 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje cechy eposu w omawianym fragmencie utworu * rozpoznaje środki stylistyczne w omawianym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia historię wojny trojańskiej * pisze recenzję filmu „Troja” 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na wybrany temat: „Czy Homer istniał naprawdę?” lub „Starożytna Troja na terenie dzisiejszej Turcji”
Analiza wypowiedzi wielokrotnie złożonych.	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje zdania wielokrotnie złożone * wskazuje zdanie nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie a imiesłowowym * równoważnikiem zdania * rysuje wykresy łatwiejszych 	<ul style="list-style-type: none"> * określa typy zdań złożonych podrzędnie, współrzędnie * rysuje wykresy zdań * uzupełnia zdania tak, aby powstały zdania wielokrotnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> * dopasowuje zdania do wykresów * tworzy tekst o dowolnej tematyce, wykorzystując wszystkie poznane rodzaje zdań 	

		zdań wielokrotnie złożonych			
Redagujemy rozprawkę.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia zasady tworzenia rozprawki * pisze krótki tekst argumentacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> * do podanych tematów dopisuje dwa warianty wstępów oraz argumenty i kontrargumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze rozprawkę na temat postawy wobec człowieka potrzebującego pomocy, odwołując się do przytoczonego fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze rozprawkę na dowolny temat 	
Odpoczynek jako temat w malarstwie na przestrzeni wieków.	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o swoim sposobie na odpoczynek * opisuje wybrany obraz * dzieli się wrażeniami związanymi z odbiorem dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje podobieństwa i różnice między dziełami sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala, jaki typ malarstwa prezentują analizowane obrazy * podaje inne uniwersalne tematy podejmowane w twórczości przez malarzy 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy opowiadanie inspirowane obrazem 	
Ćwiczenia sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * wskazuje zdania niezgodne z treścią piosenki * podaje synonimy i antonimy do zwrotu: być sobą 	<ul style="list-style-type: none"> * określa tematykę i problematykę utworu * podaje argumenty potwierdzające słuszność wypowiedzi * cytuje fragment wskazujący na to, że rozwój jest ważną wartością dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje utwór z piosenką Młynarskiego * wypisuje z wiersza związki frazeologiczne mający zarówno dosłowne, jak i przenośne znaczenie * wypisuje i nazywa rodzaje rymów * podaje przykłady wyrazów nieodmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze dedykację dla bliskiej osoby * tworzy tekst przemówienia nawiązującego do tematyki wiersza 	
Analiza i interpretacja wiersza Edwarda Stachury pt. „Człowiek człowiekowi”.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * wypowiada się na temat budowy tekstu * wyjaśnia tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę * analizuje utwór * nazywa zabiegi wpływające na kształt wiersza i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje neologizm, wykorzystując wiadomości ze słowotwórstwa * tworzy listę zasad lub apel do współczesnych dotyczący omawianej tematyki * interpretuje ostatnie wersy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze artykuł lub inny tekst publicystyczny dotyczący aktualnych problemów społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat symboliki wilka
Charakterystyka Holdena – bohatera powieści J.D. Salinger.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego utworu * wypowiada się na temat buntu młodych ludzi (braku sensu i uzasadnionych przyczyn) 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi materiał do charakterystyki bohatera * analizuje zachowanie, słowa i myśli postaci * przygotowuje pytania do bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia zachowanie postaci * pisze charakterystykę, wykorzystując zgromadzone słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie, uwzględniając elementy charakterystyki i opisu przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> * wciela się w postać i odpowiada na pytania kolegów * wypowiada się na temat utożsamiania się z postawą Holdena i podaje przykłady innych postaci prezentujących podobne poglądy

Grzeczność językowa w wypowiedziach publicznych.	<ul style="list-style-type: none"> * rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach * omawia częste przykłady łamania norm językowych w wypowiedziach publicznych 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje wypowiedzi bohaterów komiksu pod kątem kultury języka 	<ul style="list-style-type: none"> * koryguje błędy językowe w komiksie * razem z kolegą przygotowuje scenkę przedstawiającą oficjalną sytuację i zachowania zgodne z zasadami grzeczności językowej 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje wypowiedź na temat wolności słowa w wypowiedziach publicznych, mowy nienawiści i łamania norm grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje ulotkę skierowaną do rówieśników, promującą zasady kultury mówienia w miejscach publicznych
Cechy i funkcje reportażu.	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje określenia, które opisują artykuł 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia zasady pisania reportażu * wskazuje cechy gatunkowe w przeczytanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat funkcji przeczytanego tekstu * wypowiada się na temat publikacji dziennikarskich podejmujących ważne zagadnienia 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze notatkę na temat organizacji niosącej pomoc ludziom * przygotowuje reportaż lub fotoreportaż przedstawiający osoby zaangażowane w życie szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje reportaż lub fotoreportaż na temat osób pozytywnie wyróżniających się w lokalnej społeczności
Jak przebiegło pierwsze spotkanie Wiki i pana Henryka?	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * ustala kolejność zdarzeń * udziela odpowiedzi na pytania dotyczące tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * streszcza przebieg spotkania bohaterów * wypowiada się na temat korzyści wynikających ze spotkania bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * bierze udział w dyskusji na temat odpowiedzialności wynikającej z przyjętych na siebie obowiązków * podaje cechy dobrego wolontariusza 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie na temat: „Dobro powraca” lub kilkudziesięciu wypowiedź na temat umiejętności dzielenia się z innymi 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia nazwy organizacji pożytku publicznego, które prężnie działają w środowisku lokalnym
„Tyle wiemy o sobie, ile nas sprawdzono” – refleksje nad heroiczną postawą bohaterki wiersza Wisławy Szymborskiej.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * wskazuje fragment nawiązujący do autentycznego wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterkę liryczną wiersza * ocenia postawę kobiety * omawia budowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje swoje przemyślenia związane z wierszem * pisze artykuł do szkolnej gazetki na temat heroicznego czynu L. Wawrzyńskiej 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia szczegółowe informacje na temat bohaterki utworu * pisze przemówienie lub list otwarty poświęcone kandydaturze kobiety na patronkę ulicy lub instytucji 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje epitafium poświęcone Ludwice Wawrzyńskiej
Ćwiczenia sprawdzające stopień opanowania umiejętności objętych podstawą programową.	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść anegdoty * określa charakter utworu * rozpoznaje fragment lektury obowiązkowej, podaje nazwisko autora, bohaterów rozmowy 	<ul style="list-style-type: none"> * określa rodzaj narracji * wyszukuje i nazywa środki retoryczne * opisuje wybrany kadr * odróżnia mowę zależną od niezależnej 	<ul style="list-style-type: none"> * określa funkcję ironii w tekście * rozpoznaje rodzaje planów filmowych * wypowiada się na temat ekranizacji „Quo vadis” 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje fragment scenariusza filmowego na podstawie tekstu dotyczącego Sienkiewicza 	
Gdy inni narzucają swoją wolę... – „O doktorze	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie związków 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala funkcję dialogów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje wypowiedź bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli grupy w życiu 	

Hiszpanie” Jana Kochanowskiego.	* opisuje sytuację zaprezentowaną w utworze, stosując zwroty z zadania wstępnego	* wskazuje cechy gatunkowe fraszki * charakteryzuje bohaterów tekstu	* omawia funkcję komizmu w utworze * redaguje rozprawkę na jeden z tematów	człowieka, wskazując pozytywne i negatywne skutki	
Perswazyjna funkcja wybranych zdjęć i plakatów społecznych.	* opisuje wybrany plakat (zdjęcie) o tematyce społecznej * wyraża opinie o pozostałych pracach	* wymienia powody sięgania po środki uzależniające * interpretuje pomysły graficzne i słowne	* wypowiada się na temat przesłania plakatów i zdjęć * dzieli się uwagami na temat funkcji, którą pełnią teksty kultury podejmujące tematykę społeczną	* redaguje notatkę interpretacyjną * wykonuje plakat o tematyce inspirowanej omawianym tematem	
Piszemy relację z pożaru. Ćwiczenia w tworzeniu wypowiedzi o charakterze publicystycznym.	* omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje ilustrację * gromadzi informacje dotyczące opisanego wydarzenia	* pisze krótki artykuł o pożarze * wypowiada się na temat postaw bohaterów	* omawia zachowanie mężczyzny i dziewczyny, cytując odpowiednie fragmenty * formułuje wymowę utworu, interpretując ostatnie zdanie tekstu	* pisze pracę, przedstawiając swoje stanowisko na temat ryzyka związanego z udzielaniem komuś pomocy	* pisze charakterystykę osoby, którą można nazwać bohaterem codzienności, lub artykuł do gazetki szkolnej na temat bohaterskich postaw młodych
Interpretujemy opowiadanie Sławomira Mrożka pt. „Artysta”.	* omawia treść tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane * pisze tekst do koguta, że warto być sobą	* przedstawia bohaterów tekstu, przypisując cechy określające ich postawę * redaguje charakterystykę koguta	* dostrzega w zachowaniu jednego z bohaterów ironię i określa jej cel * redaguje opowiadanie inspirowane przeczytanym tekstem	* przygotowuje głosową interpretację tekstu * wchodzi w rolę wybranego bohatera i wyjaśnia powody swojego zachowania	* przygotowuje prezentację multimedialną składającą się z plakatów cyrkowych polskiej szkoły plakatu
Ćwiczenia kompozycyjne i stylistyczne – charakterystyka postaci. Piszemy charakterystykę porównawczą.	* omawia wiadomości na temat charakterystyki porównawczej * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	* gromadzi słownictwo dotyczące bohaterów wybranych lektur obowiązkowych lub filmów	* charakteryzuje dwóch bohaterów literackich, osoby ze świata sportu, mody, filmu itp.	* pisze pracę z elementami autocharakterystyki i charakterystyki porównawczej bohatera literackiego, filmowego	
Przygotowujemy się do egzaminu – praca z tekstem.	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje tekst główny i poboczny, uzupełnia informacje dotyczące tekstu * nazywa formy czasowników w didaskaliach	* opisuje sytuację, w której został przedstawiony bohater sztuki i jego zachowanie * rozpoznaje czytany utwór jako bajkę * wymienia inne utwory należące do tego samego rodzaju literackiego	* nazywa uczucia, emocje towarzyszące bohaterowi utworu, wyszukuje odpowiednie cytaty * omawia karykaturalne przedstawienie postaci * pisze dialog między bohaterem a policjantem	* omawia uniwersalny charakter bajki * podaje tytuły innych bajek Krasickiego * porównuje zachowanie Araba i Harpagona oraz ich stosunek do dóbr materialnych * wymienia przykłady postaci z różnych tekstów	

				kultury znanych ze skąpstwa lub hojności	
Gromadzimy informacje do charakterystyki porównawczej Aliny i Balladyny. „Balladyna” Juliusza Słowackiego jako przykład utworu dramatycznego.	<ul style="list-style-type: none"> * czyta fragment utworu z podziałem na role * wymienia cechy gatunkowe dramatu * opisuje ukazaną sytuację * opisuje wybrany plakat, nawiązując do treści utworu * wskazuje dialog, monolog * odgrywa rolę w inscenizacji „Balladyny” 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje konflikt i sytuację, w której się ujawnia * gromadzi słownictwo opisujące bohaterki tekstu * podaje motywy postępowania Balladyny * wybiera najciekawszy afisz teatralny i uzasadnia ocenę 	<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje charakterystyki porównawczej postaci dramatu * omawia cechy tragedii * wyjaśnia, na czym polega tragizm w omawianym fragmencie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia aktorki, które mogłyby zagrać role sióstr, i uzasadnia wybór * wchodzi w rolę i bierze udział w rozprawie sądowej Balladyny * przygotowuje tekst końcowego protokołu 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze charakterystykę porównawczą Balladyny i bohaterki utworu Adama Mickiewicza pt. „Lilije”
Wpływ ideologii na jednostkę we fragmencie „Złodziejki książek” Markusa Zusaka.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia sytuację, w której zostali ukazani bohaterowie * opisuje zdjęcie 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi informacje na temat Hansa Juniora, uwzględniając jego poglądy i stosunek do innych osób * ocenia postępowanie bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat znaczenia ideologii dla Hansa * analizuje znaczenie wybranych cytatów 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się w rozprawce na temat osób, sytuacji mających wpływ na kształtowanie się postaw młodych ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat narodzin ustrojów totalitarnych (faszyzmu i nazizmu)
Powtórzenie wiadomości z rozdziału „Wartości i wybory”.	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki 	<ul style="list-style-type: none"> * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady gatunków publicystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki 	<ul style="list-style-type: none"> * sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Ignacego Krasickiego 	
Samodzielna praca z tekstem Michała Rusinka pt. „Postanowienia”	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść tekstu * wskazuje właściwy gatunek i podaje jego cechy * rozpoznaje pytanie retoryczne * wypowiada się na temat celu podejmowania postanowień 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia budowę tekstu * określa jego charakter * rysuje wykres zdania, nazywa zdania składowe 	<ul style="list-style-type: none"> * cytuje fragmenty, w których osoba mówiąca utożsamia się z adresatem wypowiedzi * redaguje rozprawkę na temat celu podejmowania postanowień, odwołując się do lektury i własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> * poprawia błędy w zdaniach i pisze zgodnie z zasadą interpunkcyjną 	
Nasz projekt.	<ul style="list-style-type: none"> * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi materiał do przygotowania reportażu na wybrany temat 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze reportaż w dowolnym edytorze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek podczas tworzenia reportażu 	

KONFLIKT I POJEDNANIE

<p>Konflikt i pojednanie. Wprowadzenie do tematyki rozdziału.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje skojarzenia ze słowami: zgoda, konflikt * omawia przedstawione znaki graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje myśl Mikołaja Reja * podaje sposoby na pogodzenie się * tworzy łańcuch skojarzeń ze wskazanymi wyrazami 	<ul style="list-style-type: none"> * objaśnia metaforyczny sens tekstu * projektuje znak lub piktogram związany z omawianym tematem 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy projekt reklamy społecznej, krytykującej negatywne zachowania prowadzące do konfliktu lub propagującej poszukiwanie kompromisu (zgody) * wypowiada się na temat roli mediatora w osiągnięciu porozumienia 	
<p>Poetyckie rozważania na temat wartości słowa w utworze Tadeusza Różewicza.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli frazeologizmy na grupy zawierające pozytywne i negatywne znaczenie * układa zdania z wybranymi związkami * wykonuje ilustrację do tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * zapisuje pierwsze skojarzenia z tekstem * podaje związki frazeologiczne o podobnym znaczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje swoimi słowami tezę oraz przykłady z wiersza wypowiedane przez osobę mówiącą * wyjaśnia znaczenie metafory * podaje kontrargumenty do stanowiska autora wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje propozycje działań, które mogłyby odbyć się podczas Dnia Dobrego Słowa * podaje przykłady słów, które usunąłby z języka polskiego lub słów, które lubi słyszeć bądź są inspiracją 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze parafrazę wiersza z odmiennym przesłaniem
<p>Słowa, które warto ocalić od zapomnienia. Archaizmy i archaizacja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje posąg bogini * przedstawia treść wiersza * wyjaśnia niezrozumiałe słowa * omawia pojęcie archaizmu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje archaizmy w tekście i innych utworach * tworzy krótki dialog z wybranymi archaizmami 	<ul style="list-style-type: none"> * współczesnia treść utworu * pisze monolog Zgody skierowany do konkretnego adresata 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje zestaw zagadek z archaizmami, które przedstawi rówieśnikom 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tworzenia tekstów przez współczesnych twórców, wykorzystujących w utworach zabieg archaizacji
<p>Treść i zakres znaczeniowy wyrazów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia pojęcia: treść i zakres wyrazu * porządkuje proste przykłady według rosnącej treści wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> * uzupełnia proste schematy brakującymi terminami 	<ul style="list-style-type: none"> * do podanych wyrazów podaje słowa o szerszym znaczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> * bezbłędnie wykonuje wszystkie zadania proponowane na zajęciach 	
<p>Zabiegi retoryczne w przemówieniu Majora – bohatera „Folwarku zwierzęcego”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje ilustrację * wyjaśnia rolę Majora 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje głównego bohatera i jego rolę wśród innych zwierząt * analizuje przemówienie bohatera pod kątem uczuć i wartości 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w przemówieniu przykłady zastosowanych zabiegów retorycznych i określa ich funkcje * analizuje treść pieśni i zastosowane środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia znaczenie sentencji w kontekście sytuacji przedstawionej w utworze * przygotowuje tekst przemówienia dotyczącego przeprowadzenia zmian w szkole i prezentuje je klasie 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje informacje na temat pieśni protestu i znanych utworów reprezentujących ten gatunek

Dlaczego nie mówimy o tym, co nas boli, otwarcie? „Tolerancja” Stanisława Sojki.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * wymienia cechy piosenki * wymienia skojarzenia ze słowem: tolerancja * wypowiada się na temat zjawiska tolerancji i nietolerancji we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje treść utworu i sporządza notatkę, wykorzystując zaproponowane słownictwo i cytaty z tekstu * wyjaśnia znaczenie refrenu * układa zdania z wyrazami z krzyżówki 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje odwołania biblijne * formułuje przesłanie utworu * interpretuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat skutecznych sposobów porozumiewania się z ludźmi * komentuje myśli zawarte w cytatach 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie wybranych artykułów z prasy lub internetu pisze tekst podejmujący problem tolerancji lub nietolerancji we współczesnym świecie
Językowe sposoby osiągania porozumienia.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia językowe sposoby osiągania porozumienia * wypowiada się na temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wśród wypowiedzi wskazuje te, które mają pozytywne znaczenie * zmienia intencję zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * komentuje zachowanie osób w kontekście językowych sposobów porozumiewania się * omawia wypowiedzi bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * układa dialog inspirowany omawianym zagadnieniem 	
Dzieje nieszczęśliwej miłości Jacka Soplicy i Ewy Horeszko. Analiza konfliktu Jacka Soplicy ze Stolnikiem.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia fragment tekstu * wskazuje bohaterów i opisuje sytuacje * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * opisuje kadry filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje konflikt Jacka Soplicy ze Stolnikiem * wypowiada się na temat emocji i uczuć towarzyszących bohaterowi * ocenia zabiegi adaptacyjne zastosowane we fragmencie filmu w reż. A. Wajdy 	<ul style="list-style-type: none"> * na osi czasu przedstawia trzy etapy życia Jacka Soplicy * wchodzi w rolę wybranego bohatera epopei i opowiada o wydarzeniach ze swojej perspektywy * wykonuje portret Ewy z XIX i XXI wieku 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje tekst na temat przebaczenia w kontekście utworu A. Mickiewicza * komentuje zachowanie Gerwazego, odwołując się do myśli zawartych w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> * przenosi opisane wydarzenia do czasów współczesnych i proponuje inny rozwój wypadków
Uczymy się pisać recenzję.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia zasady pisania recenzji i przykładowe wypowiedzi na temat powieści * wyszukuje informacje będące faktem i opinią * pisze krótką recenzję książki, którą ostatnio przeczytał 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje potencjalne miejsce ukazania się recenzji i wymienia słownictwo typowe dla opisywanej dziedziny sztuki * z tekstów wypisuje słownictwo oceniające 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze dwie krótkie recenzje gry komputerowej dla odbiorców w różnym wieku * pisze recenzję płyty muzycznej 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze recenzję filmu, którego nie poleciliby swoim rówieśnikom (lub gry planszowej, modelu telefonu, kanału na YouTube, kinowego hitu bądź spektaklu teatralnego) 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy na stronie internetowej szkoły „Kącik Recenzenta” i umieszcza tam recenzje książek, filmów dla rówieśników
Przygotowujemy się do egzaminu ósmoklasisty.	<ul style="list-style-type: none"> * pisze streszczenie przeczytanego tekstu * określa rodzaj literacki utworu * rozpoznaje części mowy * opisuje plakat 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterów * redaguje krótki opis przeżyć bohatera * rysuje wykres i nazywa rodzaje zdań * podaje związki frazeologiczne ze słowami: niebo, piekło 	<ul style="list-style-type: none"> * objaśnia metaforyczny sens utworu, odwołując się do tytułu * wypowiada się na temat intencji kierujących bohaterem, posługując się odpowiednim cytatem 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje argumenty odnoszące się do tekstu i plakatu świadczące o podobnej problematyce obu przekazów * pisze rozprawkę na wybrany temat, będący jednocześnie aforyzmem 	

Bohaterowie ukazani w epizodzie wojennym w opowiadaniu Ernesta Hemingwaya.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * układa dialog między mieszkańcami miasteczka a starym człowiekiem 	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * opisuje przemyślenia narratora związane z wojną 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje zachowanie bohatera w obliczu zagrożenia * wypowiada się na temat roli narratora i jego reakcji na zachowanie mężczyzny; wymienia cechy charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat losu ludzi i zwierząt w czasie wojny na podstawie zamieszczonych fragmentów tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat ogólnoludzkiego, uniwersalnego charakteru opowiadania
Losy Żydów w okupowanej Warszawie na podstawie pamiętnika Władysława Szpilmana.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia fragment przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje kadr filmowy * odróżnia dziennik od pamiętnika 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje narratora i rodzaj narracji * wypowiada się na temat skutków nietolerancji i dyskryminacji * wypowiada się na temat pokazanych pomników upamiętniających ofiary Holokaustu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat rasistowskiej polityki hitlerowców wobec Żydów; w tym celowości utworzenia getta * pisze artykuł na temat tolerancji lub nietolerancji we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje fragment pamiętnika niemieckiego oficera * pisze recenzję filmu o tematyce wojennej * wyszukuje w dostępnych źródłach informacje na temat miejsc upamiętniających martyrologię Żydów w najbliższej okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje swoją wiedzę na temat filmu R. Polańskiego pt. „Pianista” * przedstawia informacje dotyczące nacjonalizmu, rasizmu i wpływu tych ideologii na wydarzenia XX wieku w Europie
Jak przedstawić zdarzenia z powstania warszawskiego? Analiza utworu Mirona Białoszewskiego.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane * opisuje zdjęcie, odwołując się do treści tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje narratora i rodzaj narracji * omawia język utworu; zwracając uwagę na budowę i typy wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia wpływ historii na życie jednostki w kontekście przeczytanego tekstu * redaguje notatkę na temat zastosowanej konstrukcji językowej tekstu, która wpływa na wiarygodne odwzorowanie rzeczywistości powstania 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje inne fragmenty omawianego utworu
Obraz zrujnowanej Warszawy widziany oczyma reportera. „Ziele na kraterze” Melchiora Wańkowicza.	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat obejrzanego na zajęciach filmu pt. „Miasto ruin” w kontekście rzeczywistości wojennej * omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje zdjęcia przedstawiające ulice Warszawy 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje sposób opowiadania o zdarzeniach * wie, czym jest, czemu służy retrospekcja i odnajduje odpowiednie fragmenty w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * korzystając z dostępnych źródeł, odtwarza trasę, którą odbyła bohaterka tekstu * opisuje dom * wyjaśnia sens łacińskiej sentencji * redaguje opis przeżyć wewnętrznych bohaterki podczas marszu przez zrujnowaną Warszawę 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje tekst z filmem * proponuje rodzaj muzyki i warstwę słowną, którą można by wzbogacić film (proza, wiersz, komentarz historyczny) 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat całego utworu
„Elegia o... (chłopcu	* omawia treść wiersza	* prezentuje obrazy poetyckie	* określa kontekst historyczny	* omawia warstwę	* przygotowuje

polskim)” jako metafora losu pokolenia doświadczonego przez wojnę.	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o doświadczeniach bohatera * opisuje zdjęcie przedstawiające powstańca 	<ul style="list-style-type: none"> odwołujące się do doświadczeń bohatera * wyszukuje podane części mowy * omawia znaczenie użytych słów w odniesieniu do opisanej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> utworu * wypowiada się na temat osoby relacjonującej zdarzenia * objaśnia znaczenie metafor * omawia budowę wiersza: układ rymów i środki stylistyczne * analizuje tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> brzmieniową tekstu i jej związek z treścią * wypowiada się na temat roli dzieci i ich zajęć w czasie powstania * pisze pracę literacką inspirowaną wierszem, odwołując się do losów bohaterów „Kamieni na szaniec” 	informację na temat Pokolenia Kolumbów
Utrwalamy wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu literackiego * nazywa rodzaj literacki, do którego należy przeczytany utwór * wypowiada się na temat budowy wiersza * podaje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni nazw własnych 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia cel użycia czasowników w odpowiednich formach * określa problematykę utworu * analizuje utwór, wymieniając środki stylistyczne i określając ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> * określa formy czasowników * wskazuje wykres pasujący do zdania złożonego * wypowiada się na temat zasad skutecznej i kulturalnej rozmowy * wskazuje w wyrazie sylabę akcentowaną 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia definicję słownikową słowa: konwersacja * pisze rozprawkę na podany temat 	
Piszemy podania.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia zasady pisania podania * pisze podanie, korzystając z zamieszczonego wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> * poprawia błędy w podaniu i tworzy poprawny tekst 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze podanie w dowolnej sprawie * wymienia propozycje skłaniające do napisania podania 	<ul style="list-style-type: none"> * wypełnia gotowy formularz podania w dowolnym edytorze tekstu 	
Poetycki apel w wierszu Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej pt. „Wagi”.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia wiersz * wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * udziela odpowiedzi na pytania dotyczące wiersza * zapisuje skojarzenia ze słowami: dobro i zło 	<ul style="list-style-type: none"> * określa formę czasowników * wymienia środki stylistyczne * uzupełnia treść wiersza swoją propozycją * wymyśla inny tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje najważniejsze tezy zawarte w tekście * wypowiada się na temat podobieństw i różnic w rozumieniu dobra i zła (między wierszem a tekstem) 	<ul style="list-style-type: none"> * rozwija wybraną myśl w dłuższej wypowiedzi pisemnej * wypowiada się na temat pomocy ofiarom wojny i konfliktów 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze list otwarty skierowany do ludzi władzy na temat pokoju na świecie
Apel o pokój na świecie tematem dzieł współczesnych artystów.	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje wybrany plakat * dzieli się wrażeniami na temat dzieł * zapisuje definicje słowa: pokój 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje plakaty, wskazując ideę; omawia pomysł graficzny i tytuł * pisze krótki artykuł na temat pokoju na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat perswazyjnej funkcji plakatów * wpływu artystów na kształtowanie się postaw i 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia miejsca, w których w XXI wieku toczyły się wojny lub doszło do konfliktów zbrojnych i wskazuje te kraje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje i omawia przykłady tekstów kultury, będących apelem o przestrzeganie praw człowieka, pokoju,

			zachowań ludzi * przedstawia osobę znaną z działalności na rzecz pokoju na świecie	* tworzy krótki scenariusz filmu propagującego ideę pokoju na świecie	wolności, bezpieczeństwa * pisze utwór poetycki będący apelem o pokój na świecie
Charakterystyka wybranych stylów.	* omawia definicję słowa: styl * wymienia rodzaje stylów * pisze krótki tekst do wybranej ilustracji w dowolnym stylu	* dostrzega w tekście cechy wybranego stylu * przygotowuje tekst na temat pokoju w wybranym stylu	* omawia przykłady tekstów umieszczonych na schemacie	* przedstawia cechy stylu artystycznego w utworach poetyckich	* wypowiada się na temat stylu pisania ulubionej autorki lub autora, odwołując się do wybranych książek
Interpretujemy grafiki o tematyce antywojennej.	* omawia hasło słownikowe * opisuje wybraną grafikę	* przygotowuje pytania do tekstu * dzieli się wrażeniami po obejrzeniu grafik o tematyce antywojennej i interpretuje jedną z nich	* omawia zastosowane zabiegi artystyczne i kolorystykę prac * wypowiada się na temat celu tworzenia tego typu plakatów	* w dowolnym programie graficznym wykonuje projekt plakatu o tematyce antywojennej	
Brak porozumienia między ludźmi tematem wiersza „Na wieży Babel” Wisławy Szymborskiej.	* omawia treść wiersza * układa zdania z wybranymi związkami frazeologicznymi * dzieli się wrażeniami na temat tekstu * opisuje zdjęcie	* wybiera związki frazeologiczne mówiące o braku porozumienia między ludźmi * przypomina treść biblijnej opowieści o wieży Babel * interpretuje tytuł utworu * wybiera określenia pasujące do bohaterów wiersza	* omawia symboliczne znaczenie wieży Babel * analizuje budowę utworu, informując o zabiegu graficznym, kompozycyjnym wykorzystanym przez autorkę * projektuje mema odwołującego się do braku porozumienia między ludźmi	* wypowiada się na temat teledysku do piosenki K. Zalewskiego, interpretując sytuację w kontekście omawianego tematu	* konfrontuje tematykę wiersza z otaczającą rzeczywistością
W jaki sposób się bronić przed manipulacją?	* wymienia nieetyczne zachowania językowe * omawia treść przeczytanego tekstu * odróżnia kłamstwo od manipulacji i perswazji	* dostrzega przykłady kłamstwa, manipulacji i prowokacji w wypowiedziach bohaterów komiksu	* analizuje sposób porozumiewania się bohaterów tekstu i omawia zachowania językowe	* podaje przykłady sytuacji, w których stosuje się manipulację i prowokację * przygotowuje materiał do kalamburów	* wyszukuje reklamę, w której zastosowano manipulację; omawia ten zabieg * przygotowuje informację na temat reguł Cialdiniego
„Wojna u Lemurów” źródłem refleksji na temat postawy człowieka w obliczu konfliktu.	* prezentuje swoje zdanie na temat pierwszeństwa pojawienia się jajka bądź kury	* wskazuje źródło konfliktu oraz skłócone osoby * przedstawia bohaterów i porównuje ich zachowanie	* określa rangę przedmiotu sporu * analizuje postawy bohaterów w obliczu konfliktu	* wypowiada się na temat refleksji o człowieku i jego naturze zawartej w utworze * na podstawie tekstu	* redaguje przemówienie skierowane do bohaterów tekstu zachęcające do

	* omawia elementy świata przedstawionego	* podaje propozycje rozwiązania sporu	* wyszukuje w omawianym utworze cechy bajki * pisze reklamę książki	przygotowuje fragment scenariusza teatralnego	zażegnania konfliktu
Rozwiązujemy zadania utrwalające wiadomości.	* opowiada wydarzenia przedstawione w utworze * podaje synonimy, antonimy * rozpoznaje przysłówki, kolokwializm, eufemizm * stopniuje przymiotniki	* rozpoznaje rodzaje zdań złożonych * określa rodzaj wypowiedzi bohatera tekstu * podaje wyrazy o szerszym zakresie znaczeniowym	* wypowiada się na temat refleksji zawartej w tekście * określa styl tekstu	* podaje inne przykłady dotyczące omawianych zagadnień literacko-językowych	
Jak walczyć z cyberprzemocą?	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z Internetu	* interpretuje grafikę * dzieli się wiedzą, doświadczeniem na temat cyberprzemocy * wypowiada się na temat ulotki	* wskazuje adresata, cel, intencje i zabiegi graficzne ulotek zamieszczonych w podręczniku	* tworzy tekst o charakterze dydaktycznym mówiący o walce z agresją i cyberprzemocą	* tworzy projekt reklamy społecznej, której celem jest przeciwdziałanie cyberprzemocy
Odczytanie nawiązań biblijnych kluczem do zrozumienia wiersza Piotra Macierzyńskiego.	* omawia treść wiersza * opisuje zdjęcie * wypowiada się na temat obozów koncentracyjnych działających podczas II wojny światowej	* określa czas, miejsce, wydarzenia historyczne, do których nawiązuje utwór * dostrzega nagromadzenie faktów w utworze	* analizuje kompozycję wiersza * wskazuje nawiązanie do biblijnego opisu stworzenia świata * porównuje stworzony świat kontrastujący z miejscem masowej zagłady	* interpretuje metaforyczny sens utworu * omawia środki retoryczne	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat KL Auschwitz
Opis i interpretacja obrazu Wasilija Wereszczagina.	* opisuje uczucia, które wzbudza obraz * wskazuje elementy graficzne dzieła	* opisuje obraz * omawia przesłanie wyrażone przez artystę	* interpretuje tytuł obrazu, korzystając z definicji słownikowej * pisze rozprawkę na temat wojny, zgodną z poleceniem zamieszczonym w podręczniku	* porównuje wymowę wiersza z przesłaniem obrazu * wypowiada się na temat artystów dokumentujących wojenną rzeczywistość mimo zagrożenia życia	* przygotowuje prezentację przedstawiającą historię fotografii wojennej * wyszukuje informacje na temat symbolicznego znaczenia elementów obrazu i twórczości autora dzieła
Powtórzenie wiadomości zamieszczonych w rozdziale „Konflikt i pojednanie”.	* rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj	* umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale	* podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki	* sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Adama Mickiewicza	

	* objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki	* podaje przykłady środków poetyckich			
Sprawdź siebie – indywidualna praca z tekstem.	* omawia treść przeczytanych tekstów * określa rodzaj literacki * wymienia cechy gatunkowe dramatu * rozpoznaje dialog, archaizm, neologizm * uzupełnia schemat zakresu znaczeniowego wyrazu	* analizuje rozmowę bohaterów * odpowiada na pytania, podając właściwe cytaty * wśród tekstu zapisanego pochyłą czcionką rozpoznaje didaskalia * rozpoznaje styl	* interpretuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat zawartej w utworze metafory ludzkich zachowań * wypisuje słownictwo wartościujące * nazywa nieosobowe formy czasownika * dobiera zdania do wykresów	* porównuje wymowę obu tekstów * pisze recenzję przedstawienia * projektuje billboard zawierający perswazję	
Nasz projekt.	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania gry fabularnej na wybrany temat	* opisuje elementy świata przedstawionego * ustala zasady obowiązujące w opisanym rzeczywistości, sposób pokonywania kolejnych etapów itp.	* nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek * formułuje reguły gry	
CZŁOWIEK I SZTUKA					
Jak zdefiniować sztukę?	* wypowiada się na temat tego, czym jest sztuka * podaje dziedziny tworzące sztukę	* uzupełnia schemat, wpisując tytuły wybranych dzieł sztuki * porównuje swoją definicję sztuki ze słownikową	* wypowiada się na temat prezentowanych dzieł sztuki * przedstawia informacje o artyście, którego ceni (jego dzieła uważa za wyjątkowe)	* wykonuje portfolio ulubionego artysty * wypowiada się na temat innych dziedzin, które również można by nazwać sztuką	* tworzy obszerną mapę mentalną związaną ze sztuką
Artysta jako kreator w wierszu „Radość pisania” Wisławy Szymborskiej.	* omawia treść wiersza * ustala, kim jest podmiot liryczny i w jakiej sytuacji został ukazany * opisuje budowę wiersza	* wypisuje części mowy, cytaty dotyczące osoby mówiącej * zabiera głos w dyskusji na temat artysty * wskazuje środki stylistyczne	* wypowiada się na temat uczuć towarzyszących procesowi twórczemu * redaguje komentarz zgodny z poleceniem	* prezentuje sylwetkę i twórczość poetki Wisławy Szymborskiej * wypowiada się na temat roli dzieła i mocy artysty, wykorzystując sytuację przedstawioną w komiksie	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat twórców wykorzystujących motyw „ars poetica”
Michał Anioł i Vincent van Gogh o swojej pracy.	* wypowiada się na temat przeczytanych tekstów,	* wypowiada się na temat stosunku artystów do swojej	* interpretuje wypowiedzi artysty	* redaguje notatkę, wykorzystując informacje	* przygotowuje informacje na temat życia

	określa temat i główną myśl utworów * opisuje wybrane dzieło	twórczości, wskazując elementy wspólne i różniące	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem	zebrane podczas zajęć * wymienia powody przyznania dziełu sztuki miana: arcydzieła	i twórczości Michała Anioła lub Vincenta van Gogha
Jakim wyzwaniom musieli sprostać twórcy filmu „Twój Vincent”?	* przedstawia treść wywiadu * wyraża ocenę na temat zwiastuna filmu * podaje cechy gatunkowe wywiadu (tekstu publicystycznego)	* omawia pomysł, na którym został oparty film * przygotowuje pytania, które można by zadać twórcom filmu	* wyjaśnia, na czym polegała specyfika (trudności) procesu twórczego podczas produkcji filmu * ogląda film i pisze recenzję	* wyszukuje i prezentuje rówieśnikom inne informacje na temat produkcji filmu * ocenia sposób prezentacji dzieł w filmie	* wyszukuje nawiązania do malarstwa w filmach innych reżyserów * podaje propozycje artysty, którego obrazy mogłyby posłużyć twórcom do nakręcenia filmu (w formie prezentacji)
Fragment powieści Katarzyny Ryrych punktem wyjścia do rozmowy na temat wolności artysty.	* omawia treść tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * gromadzi informacje na temat głównej bohaterki * opisuje ulubionego aktora	* przygotowuje pytania do ankiety dla rówieśników na temat upodobań filmowych, przeprowadza ją i omawia wyniki * pisze krótką recenzję ulubionego filmu	* wypowiada się na temat oczekiwań współczesnych widzów wobec filmów, odnosząc się jednocześnie do przeczytanego tekstu * wyjaśnia terminy: mainstream, kino niezależne, kino offowe i podaje tytuły takich dzieł	* analizuje bieżący repertuar kin, dzieląc filmy na rozrywkowe i ambitne (po przeczytaniu zamieszczonych recenzji) * wyraża zdanie na temat uwzględniania przez artystów oczekiwań odbiorców sztuki i granic schlebienia gustom publiczności	* wyszukuje informacje na temat znanych polskich reżyserów, ważnych w ich karierze filmów i nagród, które otrzymały
Czym jest prawdziwe aktorstwo?	* omawia treść przeczytanych tekstów * wskazuje cechy gatunkowe dramatu, wywiadu * wyróżnia tekst główny i didaskalia * wymienia cechy dobrego aktora	* zapisuje wymagania stawiane przez bohatera aktorom * wymienia predyspozycje pomagające zostać aktorem teatralnym lub filmowym * wymienia nazwiska aktorów, którzy powinni dostać nagrodę za rolę teatralną lub filmową	* omawia wizję teatru według Hamleta * wymienia na podstawie obejrzanego skeczu kabaretowego zachowania aktorskie drażniące widzów * porównuje rady Hamleta z propozycjami wymienionymi przez Gustawa Holoubka	* przygotowuje materiał do quizu: „Czy znasz tę aktorkę / tego aktora?” * proponuje nazwiska aktorów, którzy mogliby wcielić się w role bohaterów lektur obowiązkowych, i uzasadnia wybór	* wykonuje projekt strony internetowej polskich festiwali teatralnych i filmowych
Przyjaźń wystawiona na próbę. Charakterystyka postaw bohaterów utworu Yasminy Rezy.	* opisuje przedstawioną na rysunku sytuację * omawia treść tekstu * wymienia bohaterów * wskazuje cechy	* przygotowuje prezentację wybranego bohatera, odwołując się do cytatów * omawia konflikt między przyjaciółmi, wskazując jego	* opisuje stanowisko bohatera wobec konfliktu * interpretuje wypowiedzi * wymienia cechy pozwalające nazwać jakąś pracę	* redaguje list/ kartkę z dziennika/ dalszy ciąg dramatu dotyczący wybranego tematu * opisuje dowolną reklamę	* przygotowuje informacje na temat minimalizmu w sztuce i artystów reprezentujących ten nurt

	gatunkowe dramatu * opisuje zdjęcia w odniesieniu do treści sztuki	źródło	artysty dziełem sztuki	* określa cechy dzieła sztuki	
Między poezją a malarstwem. Analizujemy obrazy i związane z nimi utwory poetyckie.	* zapisuje kilka określeń dotyczących wybranego dzieła, które będą rodzajem zagadki dla kolegów * opisuje wybrany obraz i wskazuje wiersz, który przedstawia podobną sytuację	* opisuje obraz Leonarda da Vinci i tworzy opowiadanie inspirowane obrazem * pisze krótkie opowiadanie inspirowane obrazem innego artysty	* redaguje „wiersz pięciu zmysłów” do wybranego obrazu * wypowiada się na temat roli sztuki w życiu młodych ludzi	* wypowiada się na temat nadużywania w języku polskim tzw. modnych słów	* przygotowuje informację na temat obrazu „Mona Lisa” * pisze fragment powieści kryminalnej inspirowany owianym tajemnicą obrazem L. da Vinci
Doświadczenia i poglądy artysty jako odbiorcy sztuki. Wywiad z Tomaszem Bagińskim.	* omawia treść wywiadu * wskazuje cechy gatunkowe tej formy publicystycznej * opisuje kadry filmowe zamieszczone w podręczniku	* przedstawia stanowisko autora dotyczące filmu we współczesnej kulturze oraz filmowych adaptacji książek, a także związku gier z literaturą	* formułuje stanowisko artysty dotyczące omawianego tematu * wypowiada się na temat ulubionej książki; pisze recenzje	* pisze tekst publicystyczny na temat adaptacji dzieł literackich, odwołując się do lektur obowiązkowych pokazywanych na ekranach kinowych	* wymyśla innowacyjny sposób lub produkt promujący książki w szkole lub miejscu zamieszkania
Na czym polega magia teatru?	* przedstawia treść tekstu * wypowiada się na temat oglądania sztuk w teatrze * wykonuje afisz przedstawiający dowolną lekturę obowiązkową	* opisuje specyfikę przedstawienia teatralnego w odniesieniu do seansu kinowego * analizuje teatralny repertuar	* wypowiada się na temat swoich oczekiwań wobec sztuk teatralnych * pisze recenzję wybranej sztuki	* tworzy „Kodeks teatralny dla młodego widza” * wyraża swoje zdanie na temat niechęci nastolatków do oglądania sztuk teatralnych	* pisze rozprawkę na temat wyboru między kinem a teatrem
Scott McCloud o komiksie jako odrębnej dziedzinie sztuki. Prezentujemy dokonania wybranych twórców komiksów.	* omawia treść komiksu * przedstawia cechy gatunkowe takiej formy wypowiedzi	* pisze recenzję wybranego komiksu * wypowiada się na temat tworzenia komiksu i zarzutów, które stawiano takim tekstom	* przygotowuje informacje o wybranym twórcy komiksu i jego dokonaniach * wymienia argumenty przeciwko negatywnej ocenie komiksu * ocenia pomysł poruszania tematyki wojennej w komiksach	* prezentuje ulubione komiksy * wypowiada się na temat komiksu traktowanego jako dzieło sztuki * tworzy komiks, w którym jest jednocześnie głównym bohaterem	* przedstawia w postaci komiksu wybrany fragment lektury obowiązkowej
Reklama, czyli sztuka manipulacji.	* redaguje definicje słowa: reklama * wymienia reklamy, które wywarły na nim wrażenie * omawia treść artykułu * opisuje stare reklamy	* opisuje reprodukcje w kontekście uznania reklamy za dzieło sztuki * przygotowuje reklamę dowolnego produktu, wykorzystując pomysł	* prezentuje reklamę, która zasługuje na miano dzieła sztuki * redaguje „przepis na reklamę”	* wypowiada się na temat zależności między reklamą a przemianami w życiu gospodarczym i społecznym	* przygotowuje (po konsultacji z nauczycielem) prezentację zawierającą reklamy odwołujące się do świata sztuki

	zamieszczone w tekście	odwołania się do dzieła sztuki			
O pisarstwie w krzywym zwierciadle – omawiamy tekst „Talki w wielkim mieście”.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść tekstu * określa rodzaj narracji * wskazuje główną myśl utworu * opisuje ilustrację, odwołując się do znajomości tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy rzeczywistości, które zostały ukazane w krzywym zwierciadle * w dowolnej formie przygotowuje wskazówki dla bohatera, który marzy o wydaniu książki 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat pisarstwa głównego bohatera tekstu, narratora oraz celu przekształcania prawdy * redaguje fragment wspomnień związanych z życiem szkolnym 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje tekst z wierszem Wisławy Szymborskiej pt. „Radość pisania” * dostrzega różnicę między komizmem i kpina 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje „w krzywym zwierciadle” wybranego bohatera książki; może wykonać również jego karykaturę
Dialog z różnymi konwencjami w komiksie „Przygody Jerzego”.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść komiksu * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje cechy gatunkowe komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> *charakteryzuje bohatera * omawia znaczenie słowa: konwencja * tworzy komiks o kolejnych przygodach bohatera; wprowadza postaci z innych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia wykreowane przez autorów relacje między bohaterami * omawia funkcję łączenia w komiksie różnych konwencji 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża zdanie na temat niezależności artysty wobec kreowanego przez niego świata * redaguje notatkę uwzględniającą wnioski z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat filmów, gier komputerowych wykorzystujących efekt gry z konwencją
Rozmawiamy o granicach moralnych w sztuce na podstawie fragmentu powieści „Kiedy byłem dziełem sztuki” Erica-Emmanuela Schmitta.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia głównego bohatera jako artystę, odpowiadając na pytania * analizuje imię i nazwisko, odwołując się do „Słownika mitów i tradycji kultury” 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje notatkę prasową na podstawie przeczytanego fragmentu * razem z kolegami nagrywa krótki fragment telewizyjnych „Wiadomości” poświęcony Zeusowi 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat: czy wszystko może być tworzywem sztuki i granic szokowania odbiorcy tematem sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat stylu life performance i jego reprezentantów
Czym jest kicz? Rozważania na podstawie artykułu Adama Leszczyńskiego.	<ul style="list-style-type: none"> * objaśnia znaczenie słowa: kicz * omawia treść artykułu * wypowiada się na temat przedstawionego problemu * korzysta ze słownika 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy kiczu i opisuje jego potencjalnego odbiorcę * opisuje zdjęcia w kontekście omawianego tematu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża zdanie na temat narzucania swojego gustu innym; podaje argumenty * wypowiada się na temat malarstwa braci Kossaków i uznania ich twórczości za kiczowatą 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze pracę na wybrany temat * opisuje i ocenia świat zdominowany przez kicz * wymienia kiczowate elementy otaczającej rzeczywistości * wypowiada się na temat dobrego smaku w otaczającej nas rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację przedstawiającą kicz w architekturze, literaturze, filmie, muzyce lub innych dziedzinach
Dyskutujemy nad perspektywami literatury w świetle utworu Piotra Czerwińskiego „Wspomnienie”.	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o swojej ulubionej książce lub niechęci do czytania i przyczyn takiego stanu * omawia treść tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy notatkę graficzną na temat dziejów książki * wypowiada się na temat literatury przyszłości 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli literatury obecnie i w świecie przedstawionym w utworze, uzupełniając schemat 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat działań ludzi, które mogą negatywnie wpłynąć na przemiany kulturowe * wymienia cechy typowego 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze własny utwór (powieść, opowiadanie, legendę, mit) * przygotowuje lapbook (zwój z osią czasu) na

	* określa elementy świata przedstawionego			współczesnego odbiorcy literatury	temat dziejów piśmiennictwa
LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY ÓSMEJ					
Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść lektury * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat tła historycznego (drugiej wojny światowej) * odróżnia fakt od fikcji * charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia pojęcie: literatura faktu * wymienia elementy charakterystyczne dla literatury tego rodzaju (autentyzm topograficzny, występowanie realnych postaci itp.) * wymienia akcje sabotażowe i dywersyjne przygotowane przez Polaków * przedstawia przebieg kampanii wrześniowej 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat życia w okupowanej Warszawie w pierwszych dniach wojny * redaguje opis sytuacji dotyczący wybranej akcji dywersyjnej * analizuje fragment przedstawiający Akcję pod Arsenalem w kontekście zwycięstwa lub porażki 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje w kontekście lektury film pt. „Miasto ruin” * pisze rozprawkę na zaproponowane tematy * ocenia sposób przedstawienia Akcji pod Arsenalem w postaci komiksu (wskazuje podobieństwa i różnice) 	<ul style="list-style-type: none"> * w dowolnej formie przedstawia biografię autora i okoliczności powstania utworu * pisze recenzję filmu lub książki * tworzy lapbooka dotyczącego lektury
Antoine de Saint- Exupéry „Mały Książę”	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść lektury * wskazuje elementy świata przedstawionego * opowiada o spotkaniu bohatera z pilotem (narratorem); ocenia zachowanie dorosłego * przedstawia okoliczności pojawienia się róży na planecie * tworzy rodzinę wyrazu: przyjaźń * rozpoznaje na plakatach elementy związane z tworem i omawia ich rolę 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje treść dedykacji; wskazuje nadawcę, adresata * porównuje świat dorosłych i dzieci; odwołuje się do przykładów z tekstu * omawia zachowanie róży na różnych etapach i przedstawia wnioski * opowiada o spotkaniu lisa z chłopcem i efektach wspólnych rozmów * charakteryzuje bohaterów * bierze udział w przygotowanej grupowej inscenizacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia planety odwiedzone przez Małego Księcia i charakteryzuje spotykanych tam bohaterów * pisze list do siebie jako osoby starszej o dwadzieścia lat i porównuje wartości ważne kiedyś i dzisiaj * określa rolę lisa w rozumieniu uczuć miłości i przyjaźni * pisze reklamę utworu, opowiadanie inspirowane lekturą 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia znaczenie sentencji znanych z utworu * wskazuje różnicę między baśnią a powiastką filozoficzną w odniesieniu do przeczytanego utworu, podając argumenty * przedstawia symboliczne znaczenie poszczególnych elementów świata przedstawionego * wypowiada się na temat tego, dla kogo jest przeznaczona ta książka 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości autora lektury i genezy książki * porównuje film z tekstem literackim * przygotowuje lapbook dotyczący lektury * pisze rozprawkę na temat: „Czy jesteś jeszcze dzieckiem, czy bliższy jest Ci świat dorosłych?”
Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz” (księgi: I, II, IV, X, XI, XII)	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża swoje zdanie na temat książki * wykonuje poster z wyjaśnieniem pojęć z lektury wraz z istotnymi informacjami na temat ich 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat pobytu Mickiewicza na emigracji * uzupełnia oś czasu dotyczącą Mickiewicza * układa chronologiczny plan 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy gatunkowe eposu i wyjaśnia termin: epeja narodowa, odwołując się do konkretnych wydarzeń, cytatów z lektury * wykonuje drzewo ge- 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje treść „Epilogu” * uzupełnia mapę Sopotnicową i okolic * pisze rozprawkę na temat rehabilitacji Jacka Sopotnicy * wchodzi w rolę wybranej 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza oraz okoliczności powstania

	<p>pochodzenia, znaczenia, roli itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> * opowiada treść wybranej książki * wymienia elementy świata przedstawionego * recytuje wybrany fragment utworu * wyjaśnia znaczenie tytułu * omawia treść „Inwokacji” * opisuje dwór w Soplicowie, jego wystrój, otoczenie * wykonuje ilustrację do wybranego fragmentu utworu 	<p>wydarzeń</p> <ul style="list-style-type: none"> * opowiada historię Jacka Soplicy * omawia treść sporu * w dowolnym fragmencie wskazuje środki poetyckie i omawia budowę tekstu * redaguje opowiadanie twórcze, którego akcja rozgrywa się w czasach współczesnych bądź opisanych w utworze * opracowuje krzyżówkę sprawdzającą znajomość treści utworu 	<p>neologiczne rodu Sopliców i Horeszków; omawia stopień pokrewieństwa</p> <ul style="list-style-type: none"> * układa plan dziejów księdza Robaka * charakteryzuje postać jako bohatera dynamicznego * tworzy galerię pozostałych bohaterów epopei * redaguje dłuższą charakterystykę wybranej postaci * wypowiada się na temat wychowania dzieci i młodzieży, ubioru, sposobu spędzania czasu, zwyczajów, tradycji, potraw, patriotyzmu, zalet i wad Polaków * opisuje wybrane zwyczaje 	<p>postaci i z tej perspektywy przedstawia innego bohatera</p> <ul style="list-style-type: none"> * analizuje opis koncertu Jankiela pod kątem nawiązań do wydarzeń historycznych * redaguje opis i interpretuje obraz przedstawiający koncert Jankiela * opisuje sposób bycia, cechy poszczególnych warstw społecznych przedstawionych w utworze 	<p>„Pana Tadeusza”</p> <ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat filmowej wersji epopei i pisze recenzję * tworzy komiks na podstawie wybranej książki
Henryk Sienkiewicz „Quo vadis” (wybrane fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia swoje wrażenia * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia elementy historyczne i fikcyjne * tworzy rodzinę wyrazów: chrześcijaństwo, pogaństwo, miłość * wymienia cechy gatunkowe powieści historycznej * określa rodzaj narracji * zachęca kolegów do zwiedzania Rzymu, używając dwóch argumentów 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia dosłowne i przenośne znaczenie tytułu * wskazuje wątek główny i poboczne * dzieli bohaterów na pogan i chrześcijan, postaci historyczne i fikcyjne * przedstawia historię miłości Ligii i Winicjusza * wymienia związki frazeologiczne ze słowem: miłość i układa z nimi zdania, odnosząc się do treści utworu * wyjaśnia związek grafik z powieścią * pisze opowiadanie o pobytku w starożytnym Rzymie 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia pochodzenie społeczne, warunki, styl życia, wartości, zasady wyznawane przez ludzi reprezentujących dwa światy * przedstawia wpływ uczucia na obie postaci * ocenia zachowanie Nerona i wypowiada się na temat weny twórczej artysty * omawia symboliczne znaczenie poszczególnych grafik związanych z powieścią * redaguje charakterystykę wybranego bohatera * przygotowuje folder reklamowy poświęcony wycieczce do Rzymu 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy profile internetowe bohaterów powieści * przygotowuje streszczenie legendy o założeniu Rzymu * opisuje wieczne miasto przed pożarem i po nim * omawia strukturę społeczną Rzymu * wyjaśnia zwrot: arbiter elegantiarum i w tym kontekście opisuje Petroniusza * redaguje opowiadanie twórcze przedstawiające dalsze losy Ligii i Winicjusza 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza; źródeł inspiracji, genezy utworu oraz przyznanej mu Nagrody Nobla * przygotowuje prezentację multimedialną składającą się ze zdjęć miejsc akcji przedstawionych w powieści
Juliusz Słowacki „Balladyna”	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje Gniezno jako miejsce wydarzeń historycznych i omawia 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy świadczące o niezwykłości opisywanego świata 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia opis postaci w formie mapy mentalnej * wypowiada się na temat 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Juliusza

	<p>realistycznych i prawdopodobnych</p> <ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje cechy dramatu * gromadzi słownictwo charakteryzujące siostry * wypowiada się na temat okoliczności i motywu zbrodni * rozpoznaje na afiszach teatralnych elementy związane z tekstem i omawia ich rolę w utworze * wypowiada się na temat adaptacji teatralnej utworu 	<p>znaczenie miasta w dramacie</p> <ul style="list-style-type: none"> * określa rolę postaci fantastycznych * układa chronologiczny plan wydarzeń * analizuje fragmenty utworu (wydarzenia), będące spełnieniem przepowiedni Goplany * wyjaśnia związek: piętno kainowe i wskazuje źródło jego pochodzenia * wyjaśnia w kontekście lektury stwierdzenie: „Nie masz zbrodni bez kary” 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tragizmu i komizmu w utworze * pisze charakterystykę porównawczą Aliny i Balladyny * przedstawia drogę Balladyny do władzy i zapisuje wnioski * w formie rozprawki pisze, która rola aktorska (Aliny czy Balladyny) byłaby ciekawsza do zagrania * przygotowuje pytania do quizu powtórkowego z lektury 	<p>stereotypu starszej i młodszej siostry</p> <ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis sytuacji dotyczący wydarzeń, które rozegrały się w lesie lub podczas rażenia Balladyny piorunem; albo opis przeżyć Balladyny * pisze reportaż na jeden z tematów dotyczących lektury (propozycje w scenariuszach GWO) 	<p>Słowackiego; źródeł inspiracji, genezy utworu, a także Gniezna i jeziora Gopło</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje analogię z balladą Adama Mickiewicza „Lilije” lub „Świtezianka”
<p>Barbara Kosmowska „Pożłaczana rybka”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia cechy pamiętnika i wyszukuje jego fragmenty w tekście * wypowiada się na temat zainteresowań Alicji * omawia znaczenie złotej rybki w przebiegu choroby brata * podaje trzy życzenia, które wypowiedziałby do złotej rybki 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia stosunek bohaterki do miejsc akcji * opowiada o relacjach i stosunkach głównej bohaterki z pozostałymi postaciami, podając odpowiednie cytaty z tekstu * określa rodzaj narracji * omawia treść „listów do samej siebie” * rozpoznaje elementy graficzne odnoszące się do treści książki * układa ramowy plan wydarzeń * przypomina treść „Baśni o rybaku i złotej rybce” 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia metaforyczne znaczenie tytułu * omawia problemy poruszone w tekście i sposób ich rozwiązania, podaje własne propozycje * w dowolnej formie dziennikarskiej przygotowuje informacje na temat placówki oferującej pomoc w podobnej sytuacji * charakteryzuje Alicję jako bohaterkę dynamiczną * podaje przykłady innych bohaterów literackich przechodzących przemianę 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje osoby i instytucje, do których można się zwrócić w opisanych sytuacjach * wypowiada się na temat stosunku do innych osób, przeżywających problemy oraz na temat zaangażowania się w konflikt * ocenia wpływ problemów na zachowanie dziewczyny * formułuje wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze reklamę lub recenzję utworu * porównuje powieść z filmem * wymienia inne utwory poruszające tę tematykę

Opracowanie:
Zespół nauczycieli języka polskiego.